

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Första världskriget: Orsaker och konsekvenser

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem.

[Gy11, Historia 1a2]

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Första världskriget (10 min)

- Presentera översiktligt de viktigaste orsakerna till Första världskriget.
- Diskutera krigets påverkan på Europa och världen.
- Betona vikten av källkritik när vi studerar historiska händelser.
- Introducera viktiga begrepp som militarism, allianser, imperialism och nationalism.

2. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in klassen i grupper och låt dem diskutera olika orsaksteorier till kriget.
- Varje grupp ska välja en orsak och förbereda en kort presentation.
- Uppmuntra grupperna att använda källor och fakta för att stödja sina argument.
- Ge grupperna tid att diskutera och organisera sina tankar.

3. Presentation av grupper (15 min)

- Låt varje grupp presentera sina slutsatser för klassen.
- Ställ frågor till grupperna för att uppmuntra diskussion.
- Sammanfatta de viktigaste punkterna från presentationerna.
- Använd detta som en möjlighet att diskutera olika perspektiv.

4. Reflektion och avslutning (10 min)

- Be eleverna reflektera över vad de har lärt sig om orsakerna till Första världskriget.
- Diskutera vilka konsekvenser kriget fick för efterföljande generationer.
- Ge exempel på hur kriget fortfarande påverkar dagens samhälle.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Militarism:** En ideologi som förespråkar en stor militärstyrka och beredskap för krig, som var en stark faktor som ledde till krigutbrottet.
- **Allianser:** Det komplexa nätverk av allianser mellan länder som skapade spänning och fientlighet, och ledde till att ett lokalt krig snabbt kunde eskalera till ett globalt.
- **Nationalism:** Den starka känslan av nationell identitet som drev länder att söka expansion och dominans, vilket bidrog till konflikter.
- **Konsekvenser av kriget:** Analys av hur kriget förändrade Europa politiskt och socialt, inklusive slutet av flera kejsardömen och början av nya nationer.
- **Källkritik:** Vikten av att kritiskt granska historiska källor och förstå deras kontext, syfte och partiskhet.

Ordkollen

Ord

Förklaring

Etymologi

Militarism	Filosofi som lyfter fram betydelsen av militär styrka.	Från latin "militare", som betyder "att vara en soldat".
Imperialism	Politiken att bygga en stor makt genom att ta kontroll över andra länder.	Från latin "imperium", som betyder "makt" eller "kungadöme".
Allians	En överenskommelse mellan länder att stödja varandra.	Från latin "alliantia", som betyder "att förena".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vi förstå militarismens roll i dagens värld utifrån Första världskriget?
- B. Vilka lärdomar tror ni vi kan dra av Första världskriget för att förhindra framtida konflikter?
- C. Hur påverkar nationalismen dagens relationer mellan olika länder?

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och ska skapa en tidslinje över viktiga händelser före, under och efter Första världskriget. De ska inkludera datum, händelser och beskrivningar samt använda olika källor för att utföra sin forskning. Tidslinjen kan antingen göras digitalt eller fysiskt på papper och ska presenteras för klassen. Denna aktivitet syftar till att ge en visuell förståelse av krigets komplexitet och dess konsekvenser.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad var en av de främsta orsakerna till Första världskriget?	Militarism och allianser som skapade spänningar.
Vilka länder ingick i de centrala makterna?	Tyskland, Österrike-Ungern, Osmanska riket.
Vad var Traktaten i Versailles?	Fredsavtal som avslutade kriget och pålade Tyskland hårda villkor.
Hur påverkade kriget samhället i efterdyningarna?	Skapade sociala och politiska förändringar, inklusive revolutioner.
Vilka konsekvenser fick kriget för Europa?	Skapade en ny karta över Europa och försvagade flera imperier.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort uppsats (1-2 sidor, Arial, 12 punkter) där de analyserar en specifik händelse under Första världskriget. Uppsatsen ska inkludera en introduktion, huvuddel och avslutning där författaren ska använda minst tre olika källor. Uppsatsen ska reflektera över händelsens orsaker och konsekvenser.

Citat

“De som inte minns det förflutna är dömda att upprepa det.” - George Santayana, 1905. Detta citat betonar vikten av att studera historien för att förstå och undvika att göra samma misstag i framtiden.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)